

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

I. Resurse umane

Problema actuală: Norma didactică actuală se concentrează aproape exclusiv pe norma de predare. 1 Această abordare nu reflectă volumul real de muncă și complexitatea sarcinilor specifice disciplinei sau rol. Un	Norma didactică actuală, centrată exclusiv pe orele de predare, subevaluează masiv volumul real de muncă. Aceasta duce la: - demotivare și burnout în rândul profesorilor suprasolicitați (în special cei de discipline de examen);	Soluție: a. Audit detaliat al timpului de muncă și al sarcinilor/discipline. Realizarea unui audit la nivel național , pe un eșantion reprezentativ de școli și profesori (diferite discipline, niveluri de învățământ, medii urban/rural) va permite descrierea sarcinilor specifice fiecărei discipline (ex: timp mediu pentru corectarea unei lucrări la română	Rezultat așteptat: fișa postului profesorului va fi redefinită pentru a reflecta această nouă abordare, prevăzând un pachet de sarcini alocate unui interval orar săptămânal total 40 de ore/săptămână, din care un anumit număr de ore sunt de predare la clasă, iar restul sunt alocate pentru celelalte activități, cu o distribuție flexibilă dar echitabilă. În repartizarea sarcinilor în școală se va putea ține cont de această nouă normă, asigurând o distribuție echitabilă a volumului de muncă între profesori. Argumente: § Echitate și corectitudine: recunoaște și remunerează volumul real	Legea nr. 198/2023 Articolul 207 alin. (1)+Art. 207 alin. (4)+Art. 207 alin. (11). Norme metodologice (22 dec. 2023) detaliază: distribuția normei între predare și activități specifice (class management, mentoring etc.); obligativitatea menționării acestor ore în fișa postului; Posibil adoptarea unui nou act
---	--	---	--	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
profesor de limba și literatura română sau alte discipline de examen, spre exemplu, petrece un timp considera bil cu corectare a lucrărilor, pregătirea individuali zată a elevilor, pregătirea pentru examene, corectare a lucrărilor la simulările județene	- inechitate internă între profesori cu aceleași norme dar cu eforturi complet diferite; - afectarea calității actului educațional , deoarece timpul investit în activități extracurriculare și administrative nu este recunoscut și reglementat. Această problemă sistemică afectează retenția	vs. muzică, timp pentru pregătirea experimentelor de laborator, timp pentru organizarea evenimentelor artistice/sportive). Scopul auditului este de a determina timpii reali alocați pentru: pregătirea lecțiilor, corectarea lucrărilor/temelor/proiectelor, evaluare (sumativă, formativă), activități de diriginte (consiliere, ședințe cu părinții, documente administrative), activități extracurriculare (olimpiade,	și complexitatea muncii profesorilor, eliminând sentimentul de inechitate. § Optimizarea performanței: profesorii nu vor mai fi supraîncărcați cu sarcini administrative sau de corectură nereglementate, permițându-le să se concentreze mai bine pe calitatea predării la clasă. § Bază pentru decizii de politică educațională: datele din audit oferă o bază solidă pentru viitoare reforme ale sistemului de salarizare și alocare a personalului. Surse OECD – “Teachers and School Leaders as Valued Professionals” (TALIS 2018): arată diferențele de timp alocat de profesori pentru sarcini non-didactice, inclusiv	normativ care să stabilească metodologia de audit, redefinirea fișei postului și un nou sistem de calcul al normei (matrice cu coeficienți specifici pe discipline și roluri).

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
și profesorii naționale, organizați ea de concursuri i și olimpiade, toate acestea generează un dezechilibru comparativ cu munca unui profesor de la discipline precum educația fizică sau de arte vizuale, pentru un număr similar de ore la clasă. Această	profesorilor performanți și calitatea serviciilor educaționale, cu impact direct asupra elevilor.	cercuri, proiecte, concursuri), consiliere individuală elevi, participarea la ședințe, comisii, perfecționarea continuă.	corectare, întâlniri cu părinții etc. Raport Eurydice 2021 – “Teachers' and School Heads' Salaries and Allowances in Europe”: include modele de norme care țin cont de tipul activităților (ex: Finlanda, Franța). Modelul din Germania – norme orare diferențiate pe landuri și discipline, cu timpi alocați specifici pentru evaluări, proiecte, consiliere.	
		b. Redefinirea fișei postului și a normei didactice: pe baza datelor din audit, se va elabora o matrice de calcul a normei didactice care să includă nu doar orele de predare, ci și un număr de ore estimat pentru "alte activități" , diferențiat în funcție de:		
		- Disciplina predată: de ex.: un coeficient mai		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
discrepan ță generează inechitate , suprasoli citare și afectează calitatea predării, pentru că sarcinile din fișa postului nu țin cont de aceste diferențe semnifica tive. Distribuir ea sarcinilor în școală se raportează la tot la norma de predare, consideră nd că		mare pentru română/matema tică/istorie/limbi străine (datorită volumului mare de corecturi și pregătire individualizată) față de educație fizică/arte plastice/muzică (care au alte specificități, dar nu neapărat același volum de muncă administrativă). - Numărul de elevi încadrați (ex: un diriginte la o clasă cu 30 de elevi are mai mult de lucru decât la o clasă cu 15). - Nivelul de învățământ (primar,		

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
ceea ce se petrece după cele 20 de ore este egal, pentru fiecare profesor. În plus, există diferențe semnifica tive și când vine vorba de gradul didactic. De exemplu, un profesor debutant are obligația de a realiza planuri de lecție pentru toate		gimnazial, liceal). - Roluri specifice (diriginte, responsabil comisie, coordonator de proiecte majore).		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

orele,
comparați
v cu un
profesor
cu gradul
II.

Examenul de titularizare, în forma sa actuală nu garantează intrarea în sistem a 2 persoane • or calificate. Costurile de organizare sunt semnifica tive, iar complexit atea să descuraje ază	Actualul sistem de titularizare: - nu asigură calitate la clasă, evaluând teoretic profesori fără experiență; - respinge candidați valoroși printr-un proces rigid și birocratic; - nu încurajează formarea	Propunem eliminarea examenului național de titularizare ca metodă principală de intrare pe post. În locul acestuia, absolvenții de studii superioare cu modul psihopedagogic, ar urma să fie repartizați pe baza mediei de la licență/masterat, pe orele existente pentru a urma un stagi didactic remunerat de 2 ani, sub	Argumente: Investiție în calitate: asigură o pregătire practică solidă, cu feedback constant. Tinerii profesori beneficiază de suport în formarea lor, de înțelegerea cerințelor ocupării unui post de profesor în învățământul preuniversitar. Atragerea talentelor: un stagi plătit și un drum clar către titularizare, bazat pe performanță reală la clasă, face profesia mai atractivă pentru absolvenții valoroși. Reducerea birocrăției și a costurilor: a) economie semnificativă prin eliminarea organizării	Legea nr. 198/2023 (Legea Învățământulu i Preuniversitar) Art. 172-173 – introduc stagiatura didactică integrată în masteratul didactic, cu: practică pedagogică în școli sub mentorat; organizare conform unei HG inițiate de Ministerul Educației.
--	---	---	--	---

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
adesea tinerii să intre în sistem, pentru că practica lor pedagogi că la nivel universita r este precară. Mai mult, promovar ea (cu nota peste 7, post vacant existent) examenul ui de titularizar e asigură persoanei un contract pe perioadă nedetermi nată, în	practică reală. Aceasta duce la profesori slab pregătiți, fluctuantă și nesiguranță în personal, afectând direct stabilitatea procesului educațional .	îndrumarea unui mentor, printr-un proces ghidat, riguros și cu o evaluare standardizată a calității îndrumării (sistemul poate fi denumit “rezidențiat didactic” și putem sprijini cu o propunere de reglementare a demersului). La finalul acestor 2 ani, examenul de Definitivat ar fi transformat în probă scrisă pentru obținerea statutului de profesor titular. Nota finală ar fi completată cu evaluări periodice ale performanței la clasă pe parcursul	anuale a unui examen național masiv (subiecte, centre de examen, comisii de supraveghere și corectare, transport securizat al lucrărilor, soluționarea contestațiilor; b) simplificarea proceselor de mobilitate, integrându- le într-un flux continuu de evaluare și progres profesional. Seleție de calitate: evaluarea continuă pe parcursul a doi ani de stagiu, realizată de mentor și de colegi/inspectori, oferă o imagine mai fidelă a competențelor didactice ale celui care dorește să devină titular. Observație: chiar și pentru situația actuală, ordonanța prevede degrevarea de ore pentru mentor, dar trebuie verificat în teren dacă există mentori în școlile în care există stagiari și, în	Art. 174 – instituie examenul național de licențiere în cariera didactică, constând din portofoliu și probă scrisă (susținut de candidați pentru obținerea statutului didactic); fără promovare, angajarea se face strict pe perioadă determinată. Art. 176 – stabilește cerințele minime de studii pentru ocuparea funcțiilor didactice (ex.:

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
condițiile în care nu a obținut definitivarea în învățământ. Considerăm că ordinea examenelor ar trebui să fie inversă.		stagiaturii, realizate de mentor și de comisia școlii/ISJ. Titularizarea s-ar obține pe baza unui punctaj combinat din proba scrisă (Definitivat), evaluările din stagiul și recomandarea mentorului. Această titularizare ar fi o certificare a statutului profesional, cu posibilitatea de a ocupa posturi permanente conform unui sistem de mobilitate digitalizat.	cazul în care nu există (deplasarea fizică ar trebui evitată), să se ofere posibilitatea de formare în vederea mentorării, titularilor școlii în care își desfășoară activitatea stagiarul și mentorul. Surse de documentare: UK – Early Career Framework (ECF): profesori debutanți trec prin 2 ani de mentorat plătit, înainte de statutul complet. Sursa: Department for Education, UK – https://www.gov.uk/government/publications/early-career-framework Franța – profesorii intră ca “stagiaires” timp de un an, cu practică supervizată (INSPE). Germania – “Referendariat”: 18-24 luni de stagiul obligatoriu, cu evaluare complexă la final.	liceu pedagogic OUG nr. 56/2023 – Elimină inspecția la clasă în procesul de titularizare din sesiunea iulie 2023 și reglementează promovarea doar prin examen scris (nota ≥ 7), conform modificării metodologiei cadru. Metodologie cadru OMEC (dec. 2023 – revedere) – Clarifică: transformarea posturilor pe perioadă determinată (după

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
				promovarea definitivării/examenului de licențiere și obținerea notei 7 minimum) pe durată viabilă (2–4 ani); etapele de mobilitate și pretransfer, aplicate exclusiv candidaților calificați și licențiați. OUG (medie 2024) – Introduce prelungirea de drept a contractelor celor care au obținut nota 7 sau peste la titularizare în ultimii 6 ani, cu posibilitatea utilizării lor în vederea

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

angajării pe
durata viabilă.

**Adoptarea
unui nou act
normativ**
pentru
reglementarea
stagiului
didactic de 2
ani, sistemului
de mentorat și
evaluării
continue.

Se preconizează micșorarea a personalului didactic auxiliar și nedidactic c în școli (prin comasare , dispar aceste posturi din școala	Subdimensi 1. Introducerea onarea posturilor de secretariat, contabilitate, pază sau personal de curățenie duce la suprasolicita area cadrelor didactice, care sunt nevoite să preia	1. Introducerea unui coeficient educațional de complexitate pentru calculul schemelor de personal în școli, care ar permite evaluarea nevoilor reale de resurse umane (mai ales personal auxiliar sau didactic de sprijin) în funcție de caracteristicile	„Weighted student formula” explicat: https://www.numberanalytics.com/blog/funding-formulas-uncovered-education-policy
--	---	--	--

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
desființat ă și rămân cele din școala- centru, dar volumul de muncă crește vizibil pentru angajați odată cu mărirea colectivel or de elevi), afectând grav funcționa rea unităților din comunități i defavoriza te sau cu rețea școlară extinsă. În lipsa unui	sarcini administrati ve; - Serviciile de consiliere psihopedag ogică sau sprijin pentru elevi cu CES pot fi afectate grav, accentuând inechitățile dintre urban și rural; - Școlile cu multe corpuri de clădire sau cu structură complexă nu pot funcționa eficient fără personal adecvat;	fiecărei unități de învățământ, nu doar de numărul de elevi. Ar putea include variabile precum: ponderea elevilor cu CES / NEET / risc de abandon; existența simultană a mai multor cicluri de învățământ; număr ridicat de elevi navetiști; grad de izolare geografică sau lipsă infrastructură digitală etc. Vezi „weighted student formula” (Finlanda) și REP, respectiv REP+ (Franța) 2. Crearea unei grile flexibile de		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei		Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
	Potențiala soluție propusă			
criteriu educațional, decizia și devine strict contabilă, fără să reflece realitatea din teren.	- Limitarea angajărilor și promovărilor duce la demotivare profesională și migrarea personalului calificat.	posturi pentru personal auxiliar și didactic auxiliar, aprobată de Inspectorate, care să țină cont de specificul fiecărei unități; 3. Prioritizarea digitalizării serviciilor administrative școlare pentru eficientizarea muncii și degrevarea cadrelor didactice.		
4 • Directorii vor fi responsa bili de mai multe structuri, fără suport administrativ adecvat și cu	Lipsa timpului și a prezenței fizice în fiecare structură afectează capacitatea de răspuns rapid la probleme, monitorizar	Limitarea numărului maxim de structuri în subordinea unui director (ex. max. 3 structuri), degrevarea completă de ore în funcție de complexitatea unității și		

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
obligația de a preda 10 ore pe săptămân ă.	ea calității, siguranța elevilor și colaborarea cu comunitate a locală.	finanțarea obligatorie a unui post de secretar coordonator sau administrator pentru unitățile comasate.		
5 Cadrele didactice care locuiesc și predau în localități îndepărta te de centrele universita re mari, nu au acces la formare continuă de calitate. Dacă predau într-o localitate situată la	Accesul scăzut al profesorilor din comunitatil e mici la formare de calitate se traduce în calitate mai slabă a educației pentru copiii din comunități e izolate sau depărtate de centrele universitare mari.	Evaluarea concretă a nevoilor de formare a profesorilor care predau în comunități izolate sau depărtate de centrele universitare și identificarea unor soluții pentru formarea de calitate a acestora precum: școli de vară, cursuri concentrate / intensive în vacanțele dintre module / cursuri în format hibrid		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
200 km de un centru universita r în care se organizea ză activități de formare de tipul “Masterat Didactic” sau alte tipuri de formare care ar avea un impact pozitiv asupra activității mele la clasa, îmi este imposibil să am ore în localitate a mea din mediul		cu studiu individual și parțial prezență fizică, cursuri concepute special pentru un cluster de școli din localități aproprite, cu problematică similară.		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
rural până la ora 19.00 și apoi să particip și la cursuri de masterat.				
Lipsa de locuri de muncă pentru profesorii debutanți în sistemul educațional, 6 cauzată • de menținere a în activitate a cadrelor peste vârsta de pensionar e, ceea ce limitează rotația și	- Majorarea numărului de profesori pensionabili și decizia acestora de a rămâne în sistem contribuie la o îmbătrânire accentuată a personalului didactic, reducând transferul de experiență către noile generații și afectând	Implementarea unui sistem de roluri și atribuții profesionale alternative, din zona de îndrumare și mentorat pentru cadrele didactice ce depășesc vârsta pensionării, concomitent cu crearea și promovarea unor posturi titularizabile dedicate tinerilor profesori, pentru a încuraja reintegrarea noilor cadre și a	Peste 2.200 de profesori care au depășit vârsta de pensionare au ales să rămână titulari în școli. Creșterea este de cel puțin 33% în ultimii cinci ani – UPDATE – Edupedu.ro	Legea învățământului i preuniversitar nr. 198/2023 Art. 229 – „(11) Personalul didactic de predare titular din învățământul preuniversitar cărui nu i s-a emis decizia de pensionare poate fi menținut, la cerere, anual, ca titular în funcția didactică, și peste vârsta

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Încurajare a profesoril or de a rămâne în sistem.	inovarea didactică. - Lipsa posturilor titularizabil e și reticența de a crea oportunități pentru tineri împiedică introducere a noilor cadre didactice, ceea ce duce la o stagnare a sistemului și la dificultăți în adaptarea la cerințele UE. - O forță de muncă învechită și lipsa de tineri	asigura sustenabilitatea sistemului educațional.		standard de pensionare, până la vârsta de 70 de ani. Cererea se soluționează în termen de 30 zile de la data înregistrării la secretariatul unității de învățământ, prin decizie motivată care se comunică în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Decizia poate fi contestată, în condițiile legii”.

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
	profesori pot afecta calitatea procesului educațional , reducând inovarea și adaptabilita tea la noile tehnologii și metodologii .			
7.1 Lipsa unui sistem coerent și sustenabil de sprijin pentru mobilitate 7 a cadrelor • didactice în zonele defavoriza te sau greu accesibile (ex. rural izolat, comunități	- Rata crescută a posturilor neocupate sau ocupate de cadre fără pregătire corespunză toare în mediul rural (peste 25% dintre cadrele didactice din mediul rural sunt necalificate	1. Pachet de mobilitate educațională: decont transport, chirie, cazare în locuințe sociale, sprijin integrare familială; 2. Stimulente financiare (bonus rural, prime de instalare), contracte garantate;	1. <i>LEARNING IN RURAL SCHOOLS: INSIGHTS FROM PISA, TALIS AND THE LITERATURE</i> OECD Education Working Paper No. 196 pdf 2. UNESCO IIEP , <i>Teacher deployment, Teacher retention</i> Teacher deployment, Teacher retention - IIEP Policy Toolbox	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
i în declin demografic) afectează grav capacitatea școlilor de a atrage și menține personal calificat. În prezent, facilitățile pentru transport, cazare sau integrare comunitară sunt fragmenta re, insuficien te sau absente.	sau suplinitori necalificați, conform datelor MEN); - Abandonar ea postului imediat după titularizare din cauza lipsei de sprijin material (transport, locuință etc); - Discontinui tate educațional ă și instabilitate în școlile izolate.	3.Model de bună practică: Franța – <i>Zones d'Éducation Prioritaire</i> și pachet de beneficii pentru personal în zone izolate.		
7.2 Lipsa de	- Scădere dramatică a	1. Acordarea de burse	European Commission (2023), <i>Teachers in</i>	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
atractivitate a profesiei didactice pentru tineri, în special în domeniile STEM	numărului de absolvenți care aleg cariera didactică în științe; - Deficit cronic de profesori de fizică, chimie, matematică , informatică ; - Îmbătrânire a personalului și dezechilibru între generații; - Rezultate slabe la testări internaționale (PISA),	consistente pentru studenți din domeniile STEM care aleg cariera didactică (ex.: credite bancare de studiu garantate de stat, ce se sting de către stat după promovarea examenului de licențiere în cariera didactică și activarea în sistem pentru 3- 5 ani. Altfel, devin scadente și pot fi achitate după perioada de 3-5 ani.) 2. Strategii naționale de promovare a profesiei prin <i>branding</i> și repere publice de prestigiu (ex.: demersuri și	<i>Europe: Careers, Development and Well- being</i> , Eurydice Report Teachers in Europe Careers, Development and Well-being	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei		Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
	acces scăzut la carriere tehnice și inovare.	inițiative precum MERITO, Mentor ș.a.); 3. Parteneriate între universități, autorități și școli pentru integrare profesională accelerată a tinerilor absolvenți; 4. Acces garantat la formare continuă de calitate și pentru dezvoltare în carieră.			
8 •	Lipsa personalului specializat (psihopedagog) în școlile de masă, chiar și acolo unde sunt	Cadrele didactice de la clasă nu pot oferi sprijin individualizat; intervențiile sunt adesea formale sau lipsesc; risc	Normarea unui post de profesor psihopedagog la fiecare școală care are elevi cu CES, indiferent de forma de sprijin acordată (suport educațional, adaptări curriculare,	În prezent, personalul specializat este prea puțin sau deloc prezent în școlile de masă, iar rolul consilierului școlar nu acoperă nevoile elevilor cu CES. Profesorii de sprijin care țin legătura cu școlile sunt, de regulă, angajați ai CJRAE/CMBRAE și au un	- OMEN nr. 5555/2011 privind normarea posturilor didactice - OMEN nr. 1985/2016 privind organizarea serviciilor de sprijin

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
integrați mai mulți elevi cu CES	de excludere mascată, lipsa de progres real educațional , intervenția este pe umerii părinților	terapii, consiliere, strategii de management inclusiv). Se asigură intervenție directă, personalizată și adaptată la specificul clasei. Scade presiunea de adaptare doar pe învățător/profeso rul de la clasă. Se creează premise reale pentru incluziune, nu doar formală.	număr prea mare de elevi în responsabilitate. Cadrele didactice de sprijin externe nu au atribuții clare în activitatea didactică curentă și nici timp să intervină individualizat. Elevii cu CES integrați în școli de masă nu beneficiază, în fapt, de servicii educaționale specializate la nivel de școală. - În alte sisteme educaționale europene (Italia, Portugalia, Suedia), prezența unui profesor de sprijin la clasă este reglementată ca resursă internă a școlii, nu ca serviciu ocazional.	educațional pentru elevii CES

II. Simplificare / Debirocratizare

9	În Procedura privind constituir ea	Precizarea aceluiași nr de copii / cerc, indiferent	Completarea Art. 3, respectiv modificarea OM 6224/2023, Art. 46, prin	Grupa de performanță, conform OM 6224/2023, Art.47, frecvențează de două ori pe săptămână (4 ore) și are un nr. mai redus	OM 6224/2023, Art.46, prin adăugarea unui nou aliniat
---	--	---	---	---	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
normelor didactice de predare-învățare-evaluare în învățământul preuniversitar, în anul școlar 2025-2026, ca urmare a aplicării măsurilor adoptate prin Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, privitor la Palatele și cluburile copiilor,	dacă în cadrul cercului există sau nu o grupă de performanță, contravine precizărilor OM 6224/2023, supraîncarcă profesorul cu grupă de performanță și va duce la renunțarea acestuia de a mai forma o astfel de grupă. Astfel colegii care au grupe de performanță (deci depun efort suplimentar	adăugarea unui nou aliniat astfel: Art. 3 (1) În palatele și cluburile copiilor/Palatul Național al Copiilor: a) un cerc cu normă întreagă la care instruirea copiilor se realizează colectiv are minimum 100 de copii; b) un cerc cu normă întreagă condus de un maestru - instructor, maestru coregraf, institutor, învățător, antrenor are minimum 130 de copii;	de copii. Tocmai de aceea, cercurile care au o grupă de performanță, ar trebui să aibă numărul minim de copii / cerc cu 10 mai puțin.	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Art. 3 nu este adaptat specificul ui Regulame ntului de organizar e și funcționa re al Palatelor	de realizare a programei, planificării, pregătire etc.), de fapt, vor avea grupele supraaglom erate și apare riscul de a abandona inițiativa acestor grupe.	c) la cercurile la care instruirea copiilor se realizează individual, numărul copiilor însurat pentru toate grupele este de minimum 40; d) un cerc cu normă întreagă unde există grupă de performanță, la care instruirea copiilor se realizează colectiv are minimum 90 de copii; e) activitatea cu o grupă de copii se desfășoară 2 ore/săptămână.		
1 În 0 Procedura privind constituir	Grupele de alt profil, care de cele mai multe	Art. 3 (2) La palatele și cluburile copiilor / Palatul Național	Această prevedere este doar o birocratizare inutilă, OM 6224/2023,	Păstrarea prevederilor OM 6224/2023,

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
ea normelor didactice de predare-învățare-evaluare în învățământul preuniversitar, în anul școlar 2025-2026, ca urmare a aplicării măsurilor adoptate prin Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, privitor la Palatele și cluburile	ori există de ani de zile, vin ca o necesitate pentru a diversifica oferta educațională a palatelor/cluburilor în funcție de cerințele copiilor/părinților / comunității locale, iar birocratizarea apărută o data cu prevederea ”în baza acordului inspectoratelor școlare / ARACIP” va duce la abandonul acestei inițiative de diversificar	al Copiilor, norma didactică se poate constitui doar din grupe în profilul cercului (3) Prin derogare de la prevederile art. 45 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea palatelor și cluburilor copiilor, aprobat prin ordinul ministrului educației nr. 6224/2023, în anul școlar 2025-2026, norma didactică de predare la palatele și cluburile copiilor/Palatul Național al Copiilor poate	Art. 45, al. 1, 2 au fost până acum eficient.	Art. 45, alin. 1. și 2

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
copiilor, aliniatul 3 specifică: Prin derogare de la prevederile art. 45 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea palatelor și cluburilor copiilor, aprobat prin ordinul ministrului educației nr. 6224/2023, în anul	e. În plus nu conține exită timp pentru un acord ARACIP, înscrierile pentru noul an școlar fiind în plină desfășurare . O parte din aceste instituții au trecut deja prin procedură de evaluare externă ARACIP, dar pe acordul dat de Agenție, deși existau grupele de alt profil, acestea nu sunt trecute.	maximum trei grupe din alt profil, înființate în baza acordului Consiliului de administrație, pe baza unor dovezi de necesitate.		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

școlar
2025-
2026,
norma
didactică
de
predare la
palatele și
cluburile
copiilor/P
alatul
Național
al Copiilor
poate
conține
maximum
trei grupe
din alt
profil,
înființate
în baza
acordului
inspector
atelor
școlare/M
inisterului
Educației
și
Cercetării
sau în
baza

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
acordului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățămâ ntul Preuniversitar.				
Documentația specifică elevilor cu CES (Planuri de intervenție personale • zate – PIP, Planuri educaționale individualizate – PEI, rapoarte de progres,	Povara birocratică excesivă reduce semnificativ timpul efectiv de lucru al profesorului cu elevul. Profesioniștii din educația specială petrec zeci de ore lunar completând documente	Crearea unei platforme digitale naționale, securizate și interoperabile , dedicată managementului educațional al elevilor cu CES. Aceasta ar trebui să permită: – completarea și actualizarea PIP, PEI și a rapoartelor de progres pe bază de formulare standardizate, cu	În educația specială, timpul dedicat documentării poate depăși intervenția directă, ceea ce contrazice scopul incluziunii. – Modelul Finlandei include o platformă digitală națională (<i>Oppimisympäristö</i>) care asigură traiectoria personalizată a fiecărui elev, cu accent pe colaborarea între profesori și terapeuți. – În România, REI (Registrul Elevilor) și SIIR (Sistemul Informatic Integrat al Învățământului)	– Ordinul nr. 1985/2016 privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru elevii cu CES (anexa privind PIP); – Ordinul 5574/2011 privind înființarea și funcționarea comisiilor de orientare școlară și profesională;

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
fișe de observații, fișe de adaptare curriculară, evidențe terapeutice etc.) este elaborată în formate multiple, de regulă fizic, cu redundanțe și necorelări între specialiști. Lipsa unui sistem digital unitar duce la ineficiență, suprasolicitarea cadrelor	similare, în paralel, fără un cadru unitar, deseori în absența unui suport metodologic clar. Nu există un sistem național de urmărire a parcursului educațional și terapeutic al elevilor cu CES, ceea ce generează lacune majore în monitorizare, evaluare, intervenție și politici educaționale bazate pe date.	secțiuni ghidate și automate; – integrarea contribuțiilor tuturor specialiștilor (profesor de sprijin, psihopedagog, logoped, consilier școlar); – acces diferențiat pentru familie, cadre didactice, specialiști și autorități educaționale; – raportare automată agregată pentru CJRAE/CMBRAE, ISJ și Minister.	pot fi extinse modular pentru includerea documentației elevilor cu CES, reducând costurile de dezvoltare. – Din perspectiva protecției datelor, un sistem digital securizat (cu logare individuală și auditabilitate) oferă protecție mult superioară față de arhivarea fizică și transportul dosarelor. – În perioada pandemiei, profesorii au început să folosească instrumente digitale pentru adaptări, semn că infrastructura minimă există și poate fi scalată.	– Ordinul 6.137/2021 privind planul de acțiune pentru educația incluzivă; – HG nr. 569/2015 privind funcționarea SIIIR (extensibil pentru module CES);

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

și
imposibili
tatea
urmăririi
evoluției
elevului
într-un
mod
coerent și
integrat.

III. Digitalizare

Digitalizar ea în școli, în multe situații, a dublat munca administr ativă a profesoril or: completa m formulare online, colectăm informații în sistem digital,	Sarcinile birocratice administrati ve (raportări, solicitări de date, dosare etc.) încarcă nejustificat activitatea cadrelor didactice și a directorilor, fiind în mare parte	Zero hârtii! Profesorii să nu mai fie nevoiți să facă și versiunea digitală și pe cea de hârtie a unor documente. Școlile să aibă documentele în format digital pe platforma proprie și să le pună la dispoziția autorităților atunci când acestea sunt cerute.	Inspectoratul școlar are cel puțin 10 copii ale certificatului meu de naștere, ale certificatului de căsătorie, ale tuturor diplomelor de studii și așa mai departe. În școli. trebuie să avem dosar personal, dosarul clasei, proces verbal semnat pe toate părțile pentru orice. Nimeni nu are de fapt nevoie de aceste hârtii și pierdem enorm de mult timp să producem aceste documente. Estonia – eKool; România - SIIR (e nevoie de mai
---	---	---	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Încărcăm document . e și informații pe diverse platforme , dar trebuie sa facem aceleași document e și pe hârtie.	redundante . Consumă de două ori mai mult timp de lucru din partea profesorilor, în loc sa ne ușureze munca => pierdere de timp didactic, demotivare, creșterea riscului de erori, blocaj decizional etc.	Introducerea unui sistem digital unificat pentru director (<i>dashboard</i> administrativ cu automatizări pentru fișe de școlarizare, rapoarte elevi, documente de personal, pontaj/condică, catalog digital etc.). Interconectarea SIIIR, Edusal și REVISAL. Poate fi un o actualizare semnificativă a SIIIR, de exemplu, iar datele de acolo să poată fi folosite de toate instituțiile ce solicită astăzi situații/statistici/ rapoarte etc.	multe actualizări majore pentru a-l face util cu adevărat)	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Utilizarea catalogul ui digital în varianta aleasă, testată și implemen tată de scoală (cu respectar ea autonomi ei școlii). 1 S-a 3 vehiculat • în spațiul public informația că ar putea deveni obligatori u sa folosim aplicația de catalog digital din Siiir, dar aceasta	Datele despre elevi, situație școlară, absențe, condica în format digital a profesorilor, inclusiv proiecte, formare și statistici și rapoarte complexe generate pe baza acestor date pot fi disponibile în timp real.	Școlile să folosească exclusiv catalog digital, dar să se respecte autonomia școlilor în alegerea platformelor de catalog digital. Este esențial ca aplicația de catalog digital să poată fi accesată de toți utilizatorii de pe telefon mobil. Majoritatea copiilor si parintilor din comunitatile mici nu au laptop / computer, iar profesorii navetiști lucrează mult în catalog în autobuze / trenuri atunci când fac naveta (notare, motivare	Sunt școli care folosesc de peste 5 ani anumite aplicații de catalog digital, au deja un volum considerabil de date pe aceste aplicații, copiii, părinții și profesorii au învățat să folosească aceste aplicații inclusiv pentru comunicare, planificare, statistici, rapoarte, notare, management de proiect și condica.	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
nu este disponibil ă pe telefon și este foarte limitată în comparați e cu aplicațiile pe care le folosim deja în școli.		absente, comunicare cu părinții). În plus, dacă aplicația este disponibilă pe mobil, părintele vede în timp real dacă copilul chiulește la o anumită oră, deși trebuia să fie la școală (se reduce mult acest fenomen atunci când profesorii folosesc catalog digital și părinții primesc notificări). Trebui e să se găsească soluție la nivel național pentru ca datele de care are nevoie Ministerul să poată fi încărcate în SIIR prin preluarea unor rapoarte din aplicațiile de		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		catalog digital deja disponibile.		
1 4 .	Profesorii din România nu au un ID de profesor, nu pot demonstra ca sunt profesori și sunt situații în care ar fi util un astfel de ID de profesor (exemplu: sunt muzee științifice în Europa în care profesorii pot avea acces gratuit sau la un	ID-ul de profesor ar putea funcționa similar cărții de identitate digitale sau cardului de sanatate. Ar putea contine “dosarul personal”, toată activitatea profesorului și orice informații înghesuim acum în dosare și dosarele cu sau fără sine. Ar avea un impact majoi si	Realizarea unui ID digital al profesorului care să conțină toate informațiile din “dosarul personal” și care să permită profesorilor din Romana să beneficieze de toate resursele de dezvoltare profesională pe care le oferă Uniunea Europeană. Știu ca în România nu prea sunt muzee științifice care să organizeze ateliere de formare pentru profesori, dar cu un bilet de avion de 20 de euro și un ID de profesor putem aduce	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
cost redus pentru că se consideră că vizita unui profesor la muzeu este o vizită de documentare și are potențial îmbunătățescă ceea ce face profesorul la clasă chiar dacă merge în vizită la muzeu cu familia, sunt muzee științifice care organizează	asupra debirocratizării sistemului de educație.	Într-o clasă dintr-un sat din România o oră de științe de tipul celor organizate la Muzeul de Artă și Știință “Leonardo da Vinci” din Milano (și este doar un exemplu).		

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

ză ateliere
și
activități
de
educație
muzeala
special
pentru
profesori
la care nu
poți
participa
dacă nu
poți
dovedi ca
esti
profesor)

Deși legislația permite școlilor să obțină 1 fonduri 5 proprii, • implemen tarea este adesea îngreunat ă de lipsa unui	Actualul cadru este vag și restrictiv, ceea ce: - limitează autonomia financiară a școlilor; - descurajea ză inițiati	Modificări legislative clare și explicite care să permită unităților de învățământ cu personalitate juridică să: - Obțină și să gestioneze direct fonduri proprii din activități specifice	Argumente: - Creșterea autonomiei și flexibilității școlilor: permite școlilor să-și completeze bugetele în funcție de nevoile și oportunitățile locale, fără a depinde exclusiv de finanțarea de la bugetul de stat sau local, care este adesea insuficientă.	Legea nr. 198/2023, art. 136 și 138– 140: • Art. 136 alin. (2): Unitatea administ rativ-teri torială poate aloca din
--	---	--	---	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
cadru legal clar, de dependență excesivă de aprobarea autorităților locale (primăriei) pentru utilizare, de procentul reținut de Primărie din veniturile obținute din chirii sau de temeri legate de abuzuri. Acest lucru descurajează inițiativele școlilor	locale și atragerea de fonduri private; - creează inechități între școli care nu pot valorifica resursele proprii. Flexibilizare a utilizării fondurilor proprii ar stimula implicarea comunității și ar susține sustenabilitatea financiară locală.	(închirierea spațiilor, cursuri/ateliere cu taxă, servicii de cantină, proiecte, sponsorizări, donații), fără a fi nevoie de aprobarea prealabilă a autorităților locale (primăriei) pentru fiecare utilizare individuală, odată ce există un plan de venituri și cheltuieli aprobat de consiliul de administrație al școlii (din care fac parte și reprezentanți ai autorităților locale) și publicat transparent.	- Diversificarea surselor de finanțare: reduce presiunea asupra bugetului public central și local. - Motivarea directorilor și a personalului: încurajează inițiativa și antreprenoriatul la nivel școlar, cu beneficii directe pentru unitatea de învățământ. - Adaptare la nevoile comunității: școlile pot oferi servicii care răspund direct nevoilor părinților și elevilor, devenind centre de resurse valoroase pentru comunitate. - Prevenirea abuzurilor prin transparență: autonomia este echilibrată de obligativitatea publicării detaliate a veniturilor și cheltuielilor proprii, permițând controlul public și prevenind deturnările de fonduri.	veniturile proprii finanțare complementară unităților de învățământ preuniversitar de stat, inclusiv pentru programe precum “Școala după școală” sau remedia • Art. 138 alin. (1)–(4): Finanțarea este împărțit

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
de a-și diversifica sursele de finanțare și de a răspunde nevoilor specifice.		- Utilizeze aceste fonduri în totalitate pentru nevoile proprii ale școlii, conform deciziei consiliului de administrație și în limita bugetului aprobat, fără ca aceste fonduri să fie redirecționate sau reținute de către primărie sau alte entități. Realizarea unor audituri externe și definirea clară a tipurilor de servicii pe care școlile le pot oferi (ex: after-school, cluburi tematice, închirieri spații sportive/săli de clasă, servicii de cantină, ateliere de producție	Surse de documentare: 1. Practici existente în școlile private/autonome; 2. Ghidurile privind managementul financiar descentralizat în educație (UNICEF, Banca Mondială). 3. Exemple din modelul francez al fondurilor proprii în unitățile școlare (établissements publics locaux d'enseignement - EPLE).	ă în bază, comple mentară și specială ; finanțar ea comple mentară poate fi asigurat ă din bugetele locale, din sume defalcate din venituri ale bugetul ui de stat, cu destinații e clară pentru burse, premier ea

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		pentru școlile profesionale), ar rezolva problemele.		elevilor, dotări, activități extra- școlare și alte cheltuieli conexe
				• Art. 140 (3): Din veniturile proprii ale UAT-urilor pot fi alocate — dar nu se limitează la — burse, premii, cofinanțări de proiecte, dotări specifice (cantine,

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

bibliote
ci,
laborato
are) etc.

Art. 37

alin. (10):

Pentru liceele
tehnologice
agricol-silvice,
utilizarea
veniturilor din
activități proprii
(loturi
didactice,
pepiniere etc.)
este
reglementată
prin ordin
comun al
miniștrilor
Educației,
Agriculturii și
Mediului
În practică,
normele
metodologice
din HG
360/1991, art.
108 LE 1/2011
sunt încă

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

utilizate, dar
interpretarea
actuală este
ambiguă,
necesitând
clarificări
printr-un act
legislativ unitar

Emiterea unui
**HG/ordin de
ministru** care
să definească
clar categoriile
de venituri
proprii,
mecanismul de
utilizare și
obligațiile de
transparență.

Conform Legii nr. 52/2003 privind 1 transparența 6 • decizională în administratia publică și	Lipsa transparenței financiare: - alimentează și neîncredere	Se impune aplicarea strictă a Legii transparenței decizionale și a responsabilității fiscal-bugetare. Toate unitățile de învățământ cu personalitate juridică (școli,	Argumente: Reducerea corupției și a risipei: vizibilitatea publică a fiecărei cheltuieli descurajează practicile ilegale și forțează justificarea utilizării fondurilor publice. Anomaliile devin ușor de detectat.	Acte normative deja existente (dar neaplicate corespunzător): - Legea nr. 52/2003 privind transparența
--	--	---	---	---

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscale-bugetare, publicare a bugetelor și a execuțiilor bugetare ale școlilor, IȘJ și Ministerul ui este obligatori e. Cu toate acestea nu este respectat ă, publicare a este adesea incomplet ă, într-un format greu	a părinților în școală; - obstrucțion ează controlul public și comparabili tatea între unități; - afectează alocarea eficientă a resurselor. Transparent a este un pilon esențial pentru încredere și eficiență în sistemul educațional .	licee), inspectoratele școlare și Ministerul Educației să publice semestrial/anual , pe site-urile lor oficiale (actualizate / centralizate) următoarele informații într-un format deschis și ușor de analizat (ex: Excel, PDF lizibil): bugetul planificat (pe capitole și subcapitole de cheltuieli); execuția bugetară detaliată (ce s-a cheltuit, pe ce, la ce preț); lista achizițiilor directe, cu specificarea produsului/servi ciului,	Optimizarea cheltuielilor: permite comparații (<i>benchmarking</i>) între școli / IȘJ, identificând ineficiențele și bunele practici în gestionarea resurselor. Presiunea publică impune o alocare mai judicioasă a fondurilor. Creșterea responsabilității manageriale: directorii și inspectorii ar manifesta mai multă responsabilitate pentru gestionarea eficientă a bugetelor sub supraveghere publică. Creșterea încrederii publice: o transparență totală consolidează încrederea părinților, a comunității și a contribuabililor în sistemul de învățământ.	decizională; - Legea nr. 69/2010 a responsabilități i fiscale-bugetare; - Se recomandă emiterea unui ordin de aplicare specific pentru Ministerul Educației , care să prevadă formatul datelor și sancțiuni pentru nepublicare.

Nr. identificare	Problema, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei		Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		Potențiala soluție propusă			
	accesibil sau pur și simplu nu se realizează . Acest deficit de transparență ascunde ineficiențe, permite risipa și crește percepția de corupție, lipsind publicul de un instrument esențial de control.	furnizorului și prețului; veniturile proprii (donații, sponsorizări, închirieri) și modul de utilizare a acestora.			
17	Achizițiile de mijloace fixe (mobiliar, echipame	Achizițiile descentralizate și neuniforme duc la:	Ministerul Educației, în colaborare cu experți în achiziții și specialiști în educație, va	Argumente: - Economii bugetare uriașe: achizițiile în volum mare permit negocierea unor prețuri mult mai mici cu furnizorii (economii de	Legea achizițiilor publice nr. 98/2016, unde pot fi introduse prevederi

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
nte IT) și consuma bile (hârtie, materiale de curățenie) sunt fragmenta te la nivelul fiecărei școli sau ISJ. Aceasta duce la prețuri mai mari (lipsa economii or de scară), lipsa de uniformi tate în dotări, dificultăți în mentenan ță și un risc	- prețuri mai mari pentru aceleași produse (lipsa economiei de scară); - calitate inegală a dotărilor școlare; - creșterea riscului de corupție prin specificații personaliza te și nejustifica te. Un sistem standardiza t de achiziții asigură echitate, eficiență bugetară și calitate minimă	elabora sau comunica adecvat acolo unde există, specificațiile tehnice clare, detaliat și standardizate pentru categoriile de produse achiziționate frecvent (ex: <i>Pachet IT Clasă Standard, Bancă școlară + scaun ergonomic tip X, Set de markere non-toxice pentru tablă albă</i>). Achizițiile pentru aceste produse pot fi centralizate la nivel local sau regional (prin ISJ), acolo unde este nevoie. Lansându-se licitații mari, pe volume, în baza	scară), eliberând fonduri pentru alte investiții. - Reducerea corupției și evitarea achizițiilor de proastă calitate: standardizarea elimină ambiguitatea din caietele de sarcini, făcând extrem de dificilă aranjarea licitațiilor pentru un anumit furnizor. Concurența devine reală și bazată pe preț și conformitate. Pentru situația în care managerii și administratorii nu au competențe reale în zona de achiziții IT și conexe, această standardizare ajută enorm și se evită cumpărarea de produse de proastă calitate sau nefuncționale. - Calitate consistentă: toate școlile din țară ar beneficia de același standard minim de dotare și calitate, reducând disparitățile regionale.	speciale pentru sistemul de învățământ preuniversitar; Ordinul nr. 1.554/2023 al Președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice — aprobat la 17 august 2023 și publicat în M.Of. nr. 803/6 septembrie 2023 — stabilește structura și conținutul documentației standard de atribuire a contractelor publice/sectori ale, inclusiv cele pentru produse Modificare HG/lege pentru

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei		Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
	Potențiala soluție propusă			
crescut de corupție prin caiete de sarcini subiective .	garantată în toate școlile.	acestor specificații standard, costurile de achiziție ar putea scădea. Școlile (fie prin asociere, fie prin intermediul IȘJ) ar plasa comenzi pentru pachete standard prin platforma de achiziții, dedicată.	- Simplificarea managementului: mentenanța și suportul tehnic devin mai ușoare și mai ieftine dacă echipamentele sunt standardizate. Directorii sunt eliberați de sarcina elaborării detaliate a caietelor de sarcini. Surse de documentare: Ghidurile PNRR și modelul SmartLab România Ex: MO nr. 255/2023 privind dotarea cu echipamente IT, unde sunt incluse specificații standardizate.	a include expres Ordinul 1.554/2 023 ca obligatoriu pentru toate contractele de achiziție din învățământul preuniversitar. Centralizarea reglementărilor r care specifică adoptarea modelelor tip control și monitorizare (ex.: centralizare în aplicație informatică, înscrisoare în SEAP); aplicarea de sanțiuni pentru încălări.
1 8 •	Gestionar Fragmentar ea actuală produce:	Utilizarea unei soluții digitale integrate,	Argumente: Reducerea masivă a birocrației: directorii,	Legea nr. 198/2023 (Legea

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
umane în învățământ este, în prezent, un proces extrem de fragmentat, anevoios și ineficient. Se bazează preponderent pe dosare fizice și procese manuale la nivelul fiecărei școli și Inspectorat Școlar Județean (ISJ). Acest lucru duce la o birocrație copleșitoare	-erori frecvente și pierdere de timp cu dosare fizice și mobilitate greoaie; - lipsă de transparență și suspiciuni de favoritism; - resurse irosite în procese repetitive. Digitalizarea HR-ului în educație este o măsură strategică esențială pentru eficiență, echitate și	asemenea unei platforme moderne de management al resurselor umane și recrutare, adaptată specific nevoilor sistemului preuniversitar. Această platformă ar include următoarele module cheie: M1 - dosarul electronic unic al profesorului: un profil digital centralizat pentru fiecare cadru didactic, conținând toate informațiile relevante (diplome, atestate, certificate de calificare, grade	secretarii școlilor și inspectorii școlari ar fi eliberați de un volum uriaș de muncă manuală și repetitivă (manipularea dosarelor, calculul orelor, întocmirea de liste și rapoarte). Timpul lor prețios ar fi redirecționat către activități educative, de management strategic și de suport pentru elevi și profesori. Economii operaționale majore: eliminarea costurilor cu hârtia, tipărirea, arhivarea fizică, transportul documentelor și o reducere semnificativă a necesarului de personal administrativ dedicat sarcinilor repetitive de HR. Transparență și echitate: procesele de angajare și mobilitate ar deveni obiective și transparente, bazate pe algoritmi și criterii clare, eliminând suspiciunile de favoritism	învățământului preuniversitar) - Art. 132 alin. (2-3) – prevede înființarea Unității Executiv-Suport, Mentenanță și Asistență Tehnică pentru Digitalizare (UESMATD), cu rol de administrare și dezvoltare a platformelor strategice în educație, inclusiv cele de resurse umane. - Art. 132 alin. (5-6) – impune standarde minime de interoperabilitate și securitate, precum și dezvoltarea platformelor conform unui

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
are, erori frecvente, timp administrativ irosit, lipsă de transparență în alocarea posturilor și o capacitate redusă de a reacționa rapid la nevoile de personal. Profesorii sunt nevoiți să depună aceleași documente în multiple locuri, iar directorii sunt îngropați în hârtii,	predictibilitate. - risipă financiară imensă, durata mobilităților r începe în ianuarie și se încheie în septembrie	didactice, vechime în muncă, evaluări anuale, participări la cursuri de formare, sanțiuni, etc.). Acest modul ar elimina necesitatea dosarelor fizice și a multiplelor copii, facilitând accesul rapid și securizat la informații validate. M2- modul de gestionare a posturilor didactice: o bază de date actualizată în timp real cu toate posturile didactice disponibile la nivel național (vacante,	și discrepanțele de încadrare. Eficientizarea alocării resurselor umane: O imagine de ansamblu în timp real a necesarului și a disponibilității de personal permite o alocare mult mai eficientă a profesorilor la nivel național, reducând numărul posturilor neocupate sau a normelor incomplete. Atragerea și retenția talentelor: un sistem modern, digitalizat și predictibil este mult mai atractiv pentru tinerii profesioniști și contribuie la creșterea prestigiului carierii didactice. Decizii bazate pe date: capacitatea de a genera rapoarte și analize în timp real oferă Ministerului Educației și ISJ-urilor instrumente puternice pentru a formula politici	standard informatic aprobat prin HG - Art. 132 alin. (9) – conferă Ministerului Educației responsabilitat ea și dreptul de a controla bazele de date ale platformei, precizând standardul GDPR pentru confidențialitat e. -Necesitatea unui act normativ nou care să reglementeze funcționarea platformei naționale integrate – sub forma unei Hotărâri de Guvern sau

Problema Nu identifică rădăcina, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
În loc să se concentreze pe actul educațional. Repartizarea pe posturi necesită mai multe zile de muncă prelungită , nemulțumiri, neînțelegeri și presiuni.		rezervate, suplinibile, fracțiuni de normă). Școlile ar introduce necesarul de personal direct în platformă, care ar putea genera automat proponeri de norme și încadrare pe baza planurilor cadru și a numărului de elevi, optimizând utilizarea resurselor umane. M3- modul de mobilitate digitalizată: toate procesele de mobilitate a personalului didactic (repartizarea inițială, pretransfer,	educaționale fundamentate pe date concrete, nu pe estimări. Surse de documentare: - Sistemul EHIS din Estonia – digitalizarea completă a resurselor umane în educație; - EduHR – platforma pilot din România în unele județe (ex: Cluj, Timiș); - Analize ale Băncii Mondiale privind digitalizarea educației în Europa Centrală și de Est.	lege speciale pentru digitalizarea HR în educație. Ordin comun (Educație + MFP + MCSI) – definește platforma ca instrument obligatoriu pentru toate procedurile HR (titularizări, transferuri, evaluări, personal auxiliar).

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

detașare,
concursuri
pentru posturi de
conducere) s-ar
desfășura
integral
electronic.
Profesorii ar
aplica online, iar
repartizarea s-ar
face
computerizat, pe
baza unor
algoritmi
transparent, ce
ar ține cont de
criterii obiective
(nota obținută la
definitivat/evalua
rea de stagiu,
vechime, opțiuni
personale), pe
modelul
repartiției
computerizate
de la Evaluarea
Națională. Acest
modul ar integra
și procesul de
definitivare/titula
rizare, așa cum

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

am propus
anterior.

**M4 - modul de
formare
continuă
integrat:** Acesta
ar include
catalogul
cursurilor de
formare cu
sistemul de
booking și
feedback public
(propus
anterior),
permițând
profesorilor să își
gestioneze
dezvoltarea
profesională
direct din
platformă.

**-Integrarea cu
sistemul de
salarizare
centralizat:**
datele despre
norme, ore
suplimentare și
alte sporuri

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

colectate
 automat de pe
 platformă ar
 alimenta un
 sistem
 centralizat de
 salarizare
 (posibil la nivelul
 Ministerului
 Finanțelor),
 eliminând
 birocrăția și
 erorile umane la
 nivelul școlilor și
 ISJ-urilor în
 calculul
 salariilor.

**-Instrumente de
 raportare și
 analiză:**

platforma ar oferi
 capacitatea de a
 genera rapoarte
 și statistici
 complexe în timp
 real (ex: numărul
 de profesori pe
 specialitate,
 vârstă,
 repartizare

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		geografică, necesarul de personal, rate de fluctuație), esențiale pentru decizii strategice informate.		
Procesul de acreditare a programel or de formare continuă, gestionat de 1 Minister 9 se • dovedeșt e lent, birocratic și adesea formal. Cu toată încercare a de control al calității, de multe	Procesul actual: - limitează inovația, descurajeaz ă furnizorii valoroși; - favorizează formarea formală, de complezen ță; - profesorii aleg cursuri în funcție de puncte, nu de relevanță.	Tendința generală în zona formării continue, în lume, este de a deplasa accentul de la controlul <i>ex-ante</i> la monitorizarea <i>ex- post</i> bazată pe satisfacția utilizatorului. Renunțarea la tot procesul de acreditare și control pe care îl prezent îl menține, cu costuri financiare mari (atât ale statului, cât și al oferanților) și	Argumente: - Calitate autentică, decisă de piață: calitatea unui program este validată de utilizatori. Programele slabe sunt rapid identificate și eliminate natural. - Reducerea masivă a birocrăției și a costurilor: se elimină întregul aparat administrativ și costurile asociate procesului de acreditare, inspecțiilor și monitorizării formale a cursurilor. - Inovație și adaptabilitate: furnizorii vor avea curajul să inoveze și să își adapteze rapid oferta la nevoile reale ale profesorilor, cunoscând	Ordinul nr. 4223/2022 privind aprobarea noii Metodologii de acreditare a formării continue; Aplicarea prevederilor legii privind platforma națională de formare și criteriile de validare prin feedback.

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
ori furnizori de formare care oferă programe de calitate renunță la procesul de acreditare , în timp ce furnizori cu programe mai slabe, dar care acceptă povara birocratică se impun pe piață. Întregul proces de acreditare și de supravegh ere a	Aceasta afectează grav dezvoltarea profesională reală a profesorilor și, indirect, calitatea predării.	Înlocuirea cu mecanisme de piață. Ce ar presupune asta: a) Pentru ca să nu se reducă din calitatea cursurilor oferite, Ministerul Educației poate defini un set de standarde minimale clare și vizibile pentru programele de formare continuă (ex: competențe ale formatorilor, structură generală, obiective de învățare, forma de desfășurare, număr de ore etc). b) Se crează o platformă pe care orice furnizor ar putea încărca și	că feedback-ul direct le influențează reputația. - Transparență și alegere informată: profesorii ar avea acces la experiențele concrete ale colegilor, făcând alegeri mai bune pentru dezvoltarea lor profesională. - Stabilitate: profesorii titulari aflați în restrângere, cei care nu pot fi angajați într-o singură școală, pe perioadă nedeterminată, pentru că nu sunt ore suficiente și-ar putea rezolva problemele, ceea ce oferă stabilitate și în derularea programelor școlii și în pregătirea elevilor.	
			Surse documentare: - European Commission - Continuing Professional Development for Teachers Working in Early Childhood and	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
respectări i planului de învățămâ nt acreditat este dificil de realizat cu resursele umane existente și nu garantează calitatea reală a cursului. De asemene a, nu permite adaptarea programul ui la specificul participan ților (nevoi reale, orar)		publica programele, declarând explicit conformitatea cu aceste standarde. Odată ce un profesor finalizează un curs, va fi obligat să ofere feedback pe platformă (notă, rating pe criterii specifice precum relevanță, calitate formatori, aplicabilitate practică, și comentarii libere) înainte de a-i fi eliberat certificatul de participare/credit e. Acest feedback va fi public și vizibil pentru toți utilizatorii	School Education (2021): evidențiază trecerea către modele de auto-reglare și feedback participativ. - Coursera/Udemy Model – piață deschisă cu rating public și validare ex-post. - Finlanda și Estonia – programe flexibile, alese de cadrele didactice, fără acreditare centralizată strictă.	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
pentru că orice modificări e solicită acordul prealabil al Ministerului. Profesorii nu au reper clare pentru a alege cele mai relevante cursuri (tind să aleagă doar cele care oferă credite), iar furnizorii nu au un stimulent direct pentru a- și îmbunătăți		platformei, permițând profesorilor să aleagă informat, oferind furnizorilor, în același timp, un stimulent direct pentru îmbunătățire. c) Solicitarea sau sprijinirea universităților să ofere cursuri de conversie profesională pentru disciplinele neocupate, profesorilor din sistem, în variante învățământ fără frecvență sau la distanță. d) Universitățile să propună secții noi, interdisciplinare de tip biofizică,		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
i oferta bazându- se pe nevoile reale (cel puțin pe durata acreditării) . O altă problemă o reprezintă faptul că la anumite discipline, în anumite zone (rural și urban mic) nu mai există profesori calificați, dar în același timp profesorii calificați, titulari ai		biochimie, istorie-geografie, matematică- TIC.		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

școlii nu
au
suficiente
ore
pentru
acoperire
a normei.
De multe
ori aceste
ore sunt
luate la
plata cu
ora, dar
calitatea
predării
lasă de
dorit.

Comisia de formare și dezvoltare în cariera didactică 20 - CFDCD • - din fiecare instituție școală are obligația	Impact pe termen lung: O monitorizare eficientă a formării contribuie la dezvoltarea unui sistem educațional mai performant,	Centralizare unei baze digitale de date unitare, la nivel național (ce pot fi extrase din EduSal) cu formarea cadrelor didactice având criteriile - numele și prenumele	https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2025/05/OMEC-3896-Metodologie-Programe-de-Formare.pdf	Art. 30. — (1) Cadrul didactic încadrat în mai multe unități de învățământ declară, la începutul fiecărui an școlar, unitatea de învățământ la nivelul căreia
--	---	---	---	---

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
de a întocmi baza de date de date privind numărul creditelor ECTS, inclusiv cele dobândite prin recunoaș tere și echivalar e, acumulat e de fiecare cadru didactic din unitatea de învățămâ nt. Art. 30 - alin (4) CFDCD	capabil să răspundă provocărilor societății moderne. Creșterea calității învățământ ului: Profesorii bine pregătiți sunt esențiali pentru un proces educațional de calitate, iar monitorizar ea sistemică asigură această pregătire continuă. Eficiență în utilizarea resurselor: Resursele	(numele dinaintea căsătoriei), formarea inițială (studii universitare, postuniversitare, mastere, doctorate), conversii profesionale, specializarea, anul obținerii definitivatului, gradelor didactice și creditele ECTS din fiecare an școlar, într-un mod adecvat cf. normelor GDPR. Prelungirea perioadei de monitorizare până la 31 august 2025 pentru a nu prejudicia cadrele didactice de		optează pentru gestionarea creditelor ECTS (de regulă, unitatea de învățământ în care are cele mai multe ore). (2) După constatarea îndeplinirii condiției de formare obligatorii se calculează numărul de credite ECTS acumulate suplimentar, inclusiv credite ECTS dobândite prin recunoaștere și echivalare. (3) CFDCD constituie baza de date privind

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
actualizarea ză anual, în perioada 1 septembri e -31 octombri e, baza de date privind numărul creditelor ECTS, constituit ă conform precizărilor de la alin. (3), acumulat e de fiecare cadru didactic pe parcursul anului școlar preceden	limitate pot fi folosite mai inteligent, maximizând impactul investițiilor în formare Decizii bazate pe date Politicile educațional e pot fi fundament ate pe date concrete, actualizate în timp real, ceea ce duce la decizii mai informate și adaptate nevoilor reale ale sistemului (profesorii pot fi îndrumați	formările din această perioadă. Retribuirea comisiei CFDCD cu un spor la salariul de bază sau includerea clară a sarcinilor specifice în norma de lucru. Acordarea în Fișa de evaluare anuală a cadrului didactic a unui număr mai mare de puncte de 10 minim, la nivel național. În prezent, responsabilul comisiei și membrii comisiei au 2 puncte.		numărul creditelor ECTS, inclusiv cele dobândite prin recunoaștere și echivalare, acumulate de fiecare cadru didactic din unitatea de învățământ. (4) CFDCD actualizează anual, în perioada 1 septembrie - 31 octombrie, baza de date privind numărul creditelor ECTS, constituită conform precizărilor de la alin. (3), acumulate de

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
t, până la data de 31 iulie, conform OMEC 3896 - Metodolo gie- Programe de Formare Coroborat cu Art. 29. — (1) În relație cu sistemul de acumular e a creditelor ECTS se stabilește condiția de formare în cariera didactică, expresie a obligativit	spre formări continue care să le servească intereselor de dezvoltare personală, dar și instituției). Definirea și clarificarea obligativității formării ca dezvoltare profesională – ca parte din timpul personal sau din cel profesional ?			fiecare cadru didactic pe parcursul anului școlar precedent, până la data de 31 iulie.

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

ății
formării
ca
dezvoltare
profesion
ală.

Comisia
CFDCD e
o comisie
permanen
tă,
neretribui
tă și
volumul
de
colectare
a datelor
de
formare a
fiecăru
cadru
didactic,
pentru fie
care an
școlar
este
imens,
activitate
a
membrilo

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

r comisiei
se
desfășoar
ă în afara
normei de
predare și
de
pregătire
a
activităților
or
didactice
(cele 40
de ore pe
săptămân
ă).

Problema
1 - Ce se
întâmplă
cu
activitate
a de
formare
din luna
august?(
programe
de
formare,
cursuri de
formare,

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

activități
de
pregătire
a gradelor
didactice)

Problema

2 -

Constituirea
Portofoliului
Profesional al
cadrului
didactic -
Care este
formatul
național
digital
agreat?

Problema

3 - Care

sunt
sanțiunile
e
neîndeplinirii
condiției
de
formare,

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

acumular
e și
recunoaște
ere a
celor 15
ECTS pe o
perioadă
de 5 ani?

IV. Eficientizare instituții de învățământ și autorități publice

Unitățile de învățământ nt funcțione ază într- un sistem excesiv de centraliza 2 t, unde 1 deciziile • esențiale (angajări, bugete, strategii locale) sunt luate la nivelul inspector atelor sau al	Școlile care au capacitate managerial ă și stabilitate internă sunt ținute în același cadru rigid ca cele fără viziune sau leadership. Din această cauză, reforme locale devin greu de implementa t, iar implicarea	Implementarea unui cadru legal pentru descentralizarea voluntară a unităților de învățământ, pe baza demonstrării capacității manageriale, prin: - crearea statutului de „școală cu guvernanță locală consolidată”, pe bază de cerere și evaluare,	<u>Decreto-Lei 75/2008 – regim de autonomie, administratie și management școlar în Portugalia;</u> <u>Studiu „Changes in school governance...” Universitatea din Lisabona;</u> <u>Curriculum Flexibility and Autonomy in Portugal - an OECD Review</u>
---	---	---	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
ministerul comunității ui. Acest lucru frânează inovația, reduce responsa bilizarea locală și împiedică o adaptare reală la nevoile comunități ii.	comunității locale este limitată. Lipsa controlului asupra resursei umane generează discontinuit ate în echipe și lipsă de asumare.	- transfer gradual de atribuții administrative, financiare și de resurse umane (inclusiv angajare directă de personal didactic și nedidactic, în limite bugetare), - atribuirea directă a bugetului către școală, cu responsabilitate pe criterii de performanță și audit anual, - includerea în consiliul de administrație a reprezentanților comunității locale, - asistență tehnică și formare pentru echipele de conducere din		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		școlile descentralizate.		
2 2 .	Evaluarea Absența directorilor unor criterii r este de generalist performanț ă, ă adaptate uniformiz face ată și imposibilă necorelat o evaluare ă cu reală și specificul motivațional local sau lă a cu directorilor. provocărilor Această e afectează concrete implicarea ale pe termen comunități lung, ilor corelarea școlare, în efortului cu special rezultatele din reale ale mediul școlii, dar și rural. încrederea Lipsește comunității contracte în de conducerea managem școlii. În ent care mediile	Adoptarea modelului portughez de „contract de performanță managerială”, semnat între director, consiliul de administrație și IȘJ, valabil pentru 2 ani. Evaluarea directorului să se bazeze pe indicatori adaptați școlii respective (ex: retenție profesori, absenteism, implicare comunitară, parteneriate cu părinții etc.). E nevoie de: _	Santiago, P. et al. (2012), <i>OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education: Portugal 2012</i> , OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/9789264117020-en .	METODOLOGIE din 11 aprilie 2017 privind evaluarea anuală a activității manageriale desfășurate de directorii și directorii adjuncți din unitățile de învățământ preuniversitar Aprobată prin Ordinul nr. 3.623 din 11 aprilie 2017 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 5 mai 2017

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
să reflecte obiective clare, relevante și măsurabil e în funcție de realitățile fiecărei școli.	vulnerabile, unde nevoile sunt diferite, acest lucru conduce la stagnare și demotivare.	coerență în gestiunea financiară la nivel de unitate cu personalitate juridică; - crearea unui post de manager administrativ în unitățile cu mai mult de 2-3 structuri sau la nivel de U.A.T., în cazurile cu mai multe unități; - formare continuă obligatorie în leadership educațional.		
Finanțare a prin costul 2 standard 3 este • repartizat necoresp unzător de la o	Datorită subfinantari i invatament ului tehnologic, procesul de instruire practica se	Creșterea cu minim 30% a costului/elev pentru liceele tehnologice, inclusiv prin deducerea cheltuielilor angajate de	Cheltuieli mari cu instruirea practică a elevilor (utilaje mari consumatoare de energie, materiale și echipamente necesare procesului de instruire practică foarte scumpe).	Legea 198/2023, H.G. 98/1.II.2024

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
filieră la alta	desfășoară ineficient	operatori economici în sistemul dual.	Sursa de finanțare este asigurată prin reșezarea costului standard/elev pentru filierele teoretică, tehnologică și vocațională.	
Organizar ea invatama ntului 2 4 c din urbanul mic și mediul rural.	Având în vedere implicarea slabă a agenților economici și a consiliilor locale din urbanul mic și mediul rural și datorită potențialul ui redus al acestora de a susține un invatamant tehnologic de calitate, precum și resursele financiare limitate ale	Înființarea / eficientizarea unor campusuri tehnologice regionale care să deservească elevii din urbanul mic și din mediul rural, cu implicarea agenților economici. Acest lucru se poate face și în paralel cu reorganizarea administrativă a județelor pe regiuni metropolitane (maxim 4-5 în fiecare județ), aceste campusuri	Campusurile tehnologice regionale cuprind pe langa spatiile de cursuri și laboratoare, o serie de atelieri de micro- productie pentru fiecare calificare în parte, dar și un mini incubator de afaceri în care sa își înceapă activitatea elevii care doresc să își înființeze mici firme care sa activeze la nivel local/regional. În aceste atelieri elevii își vor desfășura o mare parte din activitățile de practica(restul modulelor de practica se vor desfășura la agenți economici). Aceste atelieri de microproductie vor fi generatoare de venituri pentru scoala.	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
	școlilor, se impune reorganizar ea școlilor tehnologice .	funcționând în fiecare reședință (capitală) de regiune metropolitană, regiune care poate avea asociat un parc industrial.	Prin activitatea sa , incubatorul de afaceri va contribui la dezvoltarea abilitatilor antreprenoriale ale elevilor/absolventilor si la dezvoltarea economica a regiunii de care apartin. Totodată se va reduce abandonul școlar precum și migrația forței de munca către urbanul mare și țările din Vestul Europei.	
2 5 • Sunt foarte multe localități din țară care nu au acces la transport public sau nu au acces la transport de calitate. Transport ul	Lipsa transportul ui public eficient și de calitate accesibil pentru copiii din toate localitățile este o cauza majoră a abandonulu i școlar după clasa a VIII-a și a	Eficientizarea transportului public , prin colaborarea cu autoritatile locale, municipale sau judetene si introducerea unor condiții care sa țină cont de accesul copiilor la educație în caietele de sarcini pentru licitatiile de	www.admitere.edu.ro (2024)	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
deficitar este o sursa majora a abandonului școlar pentru copiii din mediul rural care știu ca nu au cum să meargă la licee sau școli profesionale în orașe pentru ca nu au acces la transport. Pot exemplifica cu situația din Județul Brașov: în anul 2024, au	faptului ca doar 8% dintre copiii din mediul rural termina o facultate.	transport intra și interjudetean și stabilirea orarelor transportului public intră și interjudetean, astfel incat copiii sa poată ajunge la licee și școli profesionale aflate în afara localitatii de domiciliu.	Achiziția de microbuze școlare , ce pot inclusiv deservi mai multe unitati de invatamant, in functie de nevoile locale / judetene.	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

fost peste
 25 de
 localități
 din care
 niciun
 copil nu a
 fost
 repartizat
 la licee
 din
 Municipiu
 l Brașov.
 Acordare
 a
 gratuității
 pentru
 transport
 ul elevilor
 scolarizați
 în afara
 localității
 de
 domiciliu
 este un
 pas
 important
 în
 susținere
 a
 acestora,
 dar este

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

important
și că
acest
transport
sa existe.
Sunt copii
care
pleaca de
acasa la
ora 5.00
dimineața
și nu sunt
siguri ca
ajung la
ora 8.00
la scoala.
Sunt copii
care
invata
dupa-
amiază și
trebuie sa
plece
mereu la
ultima oră
ca să
prindă
ultimul
autobuz
către
casa.

Problema N identifica r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

Sunt copii
care
invata
dupa-
amiaza și
ajung în
oraș cu 2
ore mai
devreme
și stau
prin baruri
și prin alte
locuri
unde nu
ar trebui
să ajungă.

Fragment area excesivă a rețelei școlare în 2 mediul 6 rural și în UAT-uri cu populație scăzută a dus la existența unor structuri	- Comasăril e forțate pot afecta grav accesul echitabil la educație pentru copiii din mediul rural. - Pot duce la creșterea ratei abandonulu	1. Deși este o situație de criză, decizia comasării nu ar trebui luată în lipsa unui audit funcțional, real și participativ al unităților de învățământ din UAT-urile mici, cu implicarea inspectoratelor, autorităților	1. În anul școlar 2022- 2023, 7 386 de școli (45 % din numărul total al școlilor) și-au desfășurat activitatea cu mai puțin de 50 de copii (Ministerul Finanțelor, 2023), iar 3 509 școli aveau mai puțin de 20 de elevi. Education and Training Monitor 2024 2. Finanțarea transportului elevilor din mediul rural în Franța
--	---	--	--

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
educațion ale ineficient e (unități cu sub 20 de elevi) și a unor costuri administr ative nejustific at de mari. În același timp, comasărilor fără infrastruc tură de sprijin (transport , consiliere , facilități) duc la abandon, absenteis m și marginaliz are	i școlar, mai ales în rândul copiilor din medii defavorizat e, inclusiv din comunităților române. - Afectează coerența procesului educațional (creșterea numărului de elevi per clasă, reducerea sprijinului personalizat). - Diminuează încrederea comunității în sistemul de educație și creează rezistență	locale, directorilor și părinților. Acesta implică o evaluare sistematică și integrată a modului în care o unitate de învățământ funcționează în raport cu misiunea sa educațională, cu eficiența cheltuielilor, cu nevoile comunității și cu indicatorii de calitate ai procesului instructiv- educativ. Necesită consultarea directă la firul ierbii a tuturor actorilor relevanți: ISJ (date oficiale, reglementări), Pr	<i>Service Public France – Le transport scolaire</i> <i>Guide transport scolaire et marches publics.pdf</i> <i>Territoires éducatifs ruraux 2023 Ministère de l'Education Nationale, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche</i> Réseaux d'Éducation Prioritaire (REP / REP+) – poate fi avută în vedere la noi doar pe termen lung, pentru că nu este potrivită pentru situații de criză, întrucât implică direcționare de fonduri	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui sa fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
educația la ală.	schimbare. - Împiedică o planificare realistă a resurselor educaționale.	imărie/Consiliu Local (resurse, priorități comunitare); conducerea școlii (situație operațională, personal, buget, spații); părinți și comunitate (percepții, nevoi reale, angajament social).	Astfel, se pot face: -verificarea numărului real de elevi , clase, norme didactice și costuri per elev; -determinarea eficienței și sustenabilității unității (clase cu foarte puțini elevi, norme incomplete etc.);	

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		-colectarea de date calitative (satisfacție, context social, siguranță rutieră, distanță față de alte școli); -luarea de decizii privind menținerea, reorganizarea sau comasarea în mod justificat, transparent și legitim. 1.*O alternativă rapidă, de criză, la acest tip de audit ar putea fi un „screening” digital, prin care să se colecteze date cantitative esențiale despre fiecare unitate de învățământ din UAT-uri mici (elevi, profesori,		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		norme, cheltuieli, distanțe) - Vezi „eKool” (Estonia), platforma Skoleporten (Norvegia), strategia digitală „Edukacja i Nauka” (Polonia) sau VATT și „Data Room” (Finlanda), care permit realizarea screeningului educațional digital și a reformelor bazate pe dovezi.		
		Datele se pot colecta (parțial) din platforme deja existente: SIIIR, Edusal și/sau platformele de raportare ale inspectoratelor. Astfel, decizia de		

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

comasarea
poate fi luată în
funcție de niște
criterii de risc,
precum:

- număr mic de
elevi în medie pe
clasă,

- norme
incomplete ale
profesorilor,
- cheltuieli
mari/elev/an.

2. Pe termen
scurt, **investiții
în transportul
școlar** și, pe
termen lung, în
internate și
cantine (a se
vedea modelul
Franței –
„réseaux
d'éducation
prioritaire” și
finanțarea
transportului
elevilor din

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

mediul rural² +
ANEXA 1).

3. Poate fi o
soluție pe
termen lung
și **crearea de
campusuri
educaționale
zonale**, cu
microbuze și
parteneriate
comunitare.

4. **Mecanisme
de monitorizare
și sprijin**
psihopedagogic
pentru elevii
afecțați de
relocări.

5. **Evaluarea
impactului
social și
educațional**
anual al
comasărilor, cu
publicarea
rezultatelor.

!!! Ar fi normal să
existe înainte o

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
Orice școală de masă poate, teoretic, primi elevi cu CES, dar nu există criterii minime care să asigure că oferă sprijin real	Școlile pot accepta elevi fără să aibă condițiile necesare, ceea ce afectează negativ progresul elevului, profesorul și familia	etapizare a măsurii, cu testare pilot, dar în contextul crizei financiare, nu cred că este posibil.		
		Instituirea unui standard minim național pentru școlile de masă care doresc sau sunt desemnate să primească elevi cu CES. Acest standard să fie <i>criteriu de eligibilitate</i> pentru înscrierea elevilor cu CES și pentru alocarea fondurilor per capita suplimentare.	- În prezent, nu există nicio grilă sau criteriu obiectiv care să definească „capacitatea de incluziune” a unei școli. - Se evită situațiile în care părinții aleg o școală „inclusivă” doar formal, dar care nu poate oferi sprijin real. - Se pot ghida investițiile și proiectele (locale sau naționale) către creșterea capacității reale a școlilor.	Conform Strategiei Naționale pentru Incluziunea Persoanelor cu Dizabilități (2022–2027), standardizarea accesului la educație incluzivă este o obligație asumată de statul român. - Ghidurile internaționale UNESCO și UNICEF insistă asupra faptului că „inclusiunea fără infrastructură,

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
		trebui să includă: existența unui spațiu adaptat (sală de resurse sau cameră de sprijin); dotări minime (mobilier accesibil, materiale didactice vizuale și tactile, table interactive, acces digital); acces la personal de sprijin: profesor psihopedagog, logoped, consilier, mediator; protocol funcțional de colaborare între diriginte/învățător – familie – specialiști;		resurse și personal este o formă de discriminare structurală”. - Lipsa unui standard provoacă inechitate între școli: unele oferă sprijin real, altele nu, deși primesc elevi cu nevoi similare.

Problema N identifică r. tă, pe scurt	Impactul sistemic al problemei și de ce ar trebui să fie o prioritate rezolvarea ei	Potențiala soluție propusă	Argumente & surse documentare	Actul normativ ce ar trebui modificat sau adoptat
--	---	-------------------------------	----------------------------------	--

planuri
educaționale
individualizate
(PEI/PIP)
monitorizate
periodic;

**formare minimă
obligatorie**
pentru cadrele
didactice din
școală privind
adaptarea
curriculară și
managementul
incluziunii.